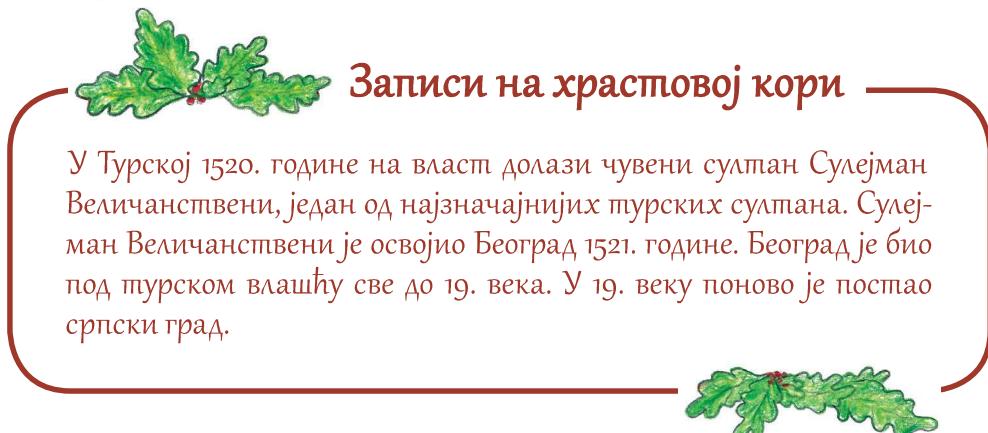

52.

Народ под турском влашћу

Постепено поробљавање Србије започело је од Косовског боја а завршило се освајањем Смедерева, последње средњовековне српске престонице. Ропство под Турцима трајало је све до деветнаестог века, када су Срби почели дизати устанке против Турака и ослобађати своје територије.

У време вишевековног ропства највише је страдао недужни народ. Они, који су остали у Србији под турском влашћу, морали су да плаћају **харач*** и трпе **зулум***. Турци су отимали од народа стоку, храну, новац. Рушили су и спаљивали цркве и манастире. Много српског народа пребегло је у Угарску, а неки су примили **исламску*** веру и постали **муслимани***, како би сачували свој живот, породицу и имовину.

У Турској 1520. године на власт долази чувени султан Сулејман Величанствени, један од најзначајнијих турских султана. Сулејман Величанствени је освојио Београд 1521. године. Београд је био под турском влашћу све до 19. века. У 19. веку поново је постао српски град.

Најстрашнији од свих злочина био је данак у крви. Данак у крви означавао је отимање малих дечака хришћанске вере од родитеља и одвођење у Турску. Тамо су дечаке преводили у ислам и они су постајали јањичари, султанови заштитници. Да би заштитиле своје дечаке, мајке су их често криле у скровишта, слале од куће или облачиле у девојчице да их Турци не пронађују.

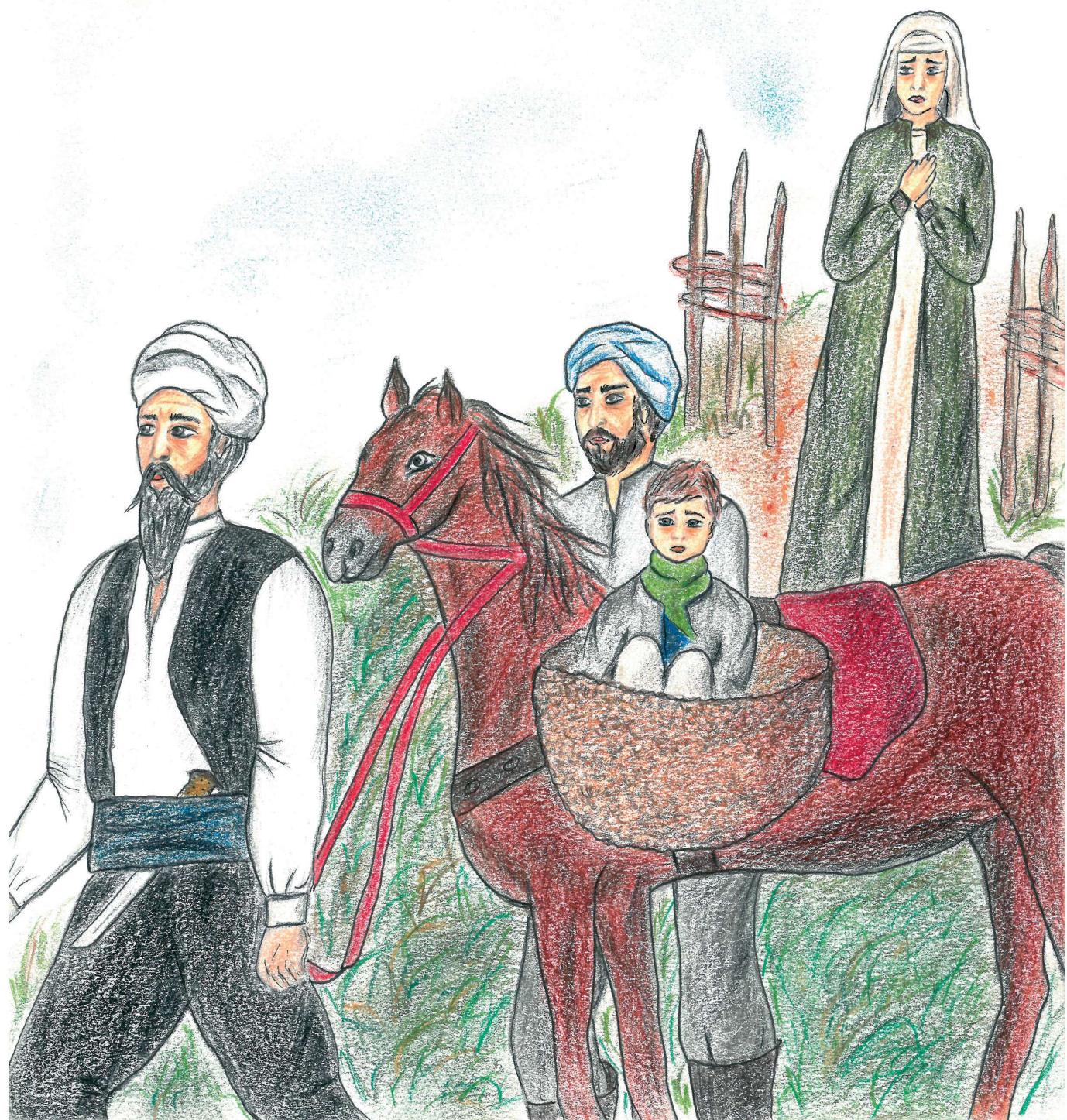
Многи српски дечаци постали су жртве овог крвавог данка. Заувек су одведени из своје домовине и постали су јањичари, који су ратовали за султана, не слутећи да можда ратују против својих најближих.

* **Харач** – порез, новац који је Турска узимала од хришћанских земаља.

* **Зулум** – мучење, злостављање.

* **Ислам, исламска вера** – вера која се заснива се на веровању у бога који се зове Аллах.

* **Мусимани** су људи који су исламске вере.

60.

Године наравоученија

Д

имитрије Обрадовић био је тих и тужан дечак. Рано је остао без родитеља, па се о њему старао теча. Димитрије није био као други дечаци. Док су они раздрагано трчкарали по банатским пољима, он је дане проводио читајући књиге. Маштао је о необичним земљама и местицима, а књиге које је читao одводиле су га на та места, макар и накратко.

Димитрије је осећао да не припада свету који га окружује. Његова машта била је жива, жеља за знањем огромна. Зато је он одлучио да се замонаши, јер су у осамнаестом веку монаси и даље били најученији људи. У манастиру Хопово Димитрије се замонашио и добио име Доситеј, које је обасјало Србију знањем и просвећеношћу.

Међутим, Доситеј није дugo остао у манастиру. Вођен жељом за знањем кренуо је на пут око света, упознајући нове земље и народе. Сакупљао је мудrosti других народа и преносио их Србима. Највише је волео да сакупља басне из целог света. Уживао је у причама о лисицама, родама, лавовима и другим животињама. Најлепше басне Доситеј је преводио на српски језик, а да би их деца што боље разумела, он је свакој басни додавао наравоученије – објашњену поуку, коју свака басна носи.

Доситеј је путовао светом дугих четрдесет година! Када је почeo Први српски устанак, Доситеј је већ био стaraц. Чувши за устанак, вратио се у Србију да буде уз српски народ и да се бори за ослобођење. А борио се оружјем којим је баратао целог живота – **пером и хартијом***.

* **Пером и хартијом** – то јест, подучавањем људи и писањем књига. Пером се писало све до појаве оловака у двадесетом веку.

